

Каритас БЪЛГАРИЯ

20 години заедно с хората в нужда

Годишен отчет 2013

Кои сме ние

- Организация, създадена през 1993 г. от Епископската конференция на Католическата църква в България.
- Федерация на епархийни католически организации: „Каритас Русе“, „Каритас София“, „Витания“.
- Неправителствена организация, регистрирана в обществена полза.
- Част от световното семейство „Каритас Интернационалис“ – конфедерация на благотворителните организации на Католическата църква, заедно с още 162 национални организации от цял свят.

Искаме да постигнем

- Жизнена реалност, в която всички хора, най-вече крайно бедните и потиснатите, намират надежда и сили да се почувстват като пълноценна част от света.
- Живот, в който земните дарове се споделят от всички, а на всяко създание се гледа с любов и вяра за доброто на бъдещите поколения.
- Общество, в което най-важно е достойнството на човека, създаден по Божи образ и подобие, в което няма дискриминация, насилие, нетолерантност и бедност.
- Свят, отразяващ Божието царство, където царуват справедливостта, мирът, свободата, истината и солидарността.

Какво правим

- Подпомагаме нуждаещите се хора чрез нашата мрежа от организации членки и техните структури по места.
- Предоставяме информация на мрежата с цел по-ефективна социална дейност.
- Насърчаваме диалога, сътрудничеството, координацията и обмена на опит между организациите от мрежата.
- Подкрепяме нашите организации в изграждането на капацитета им.
- Представяваме организациите от мрежата и защитаваме техните интереси на национално и международно ниво.
- Сътрудничим с други сродни организации с акцент върху екуменизма.
- Лобираме пред държавата и външни дарители.

Нашите принципи

- Зачитане и неприкосновеност на човешкото достойнство без оглед на расова, етническа, религиозна, полава и политическа принадлежност.
- Солидарност, при която личният интерес отстъпва на общността.
- Субсидиарност, която ни води към уважение на автономията за всички дейности на местно ниво.
- Възвличане на нуждаещите се в социалните дейности и стимулиране на тяхната активност за поемане на отговорността сами да си помогнат.
- Състрадание, помирение и диалог като средство за разрешаване на конфликт.
- Сътрудничество с други хуманитарни и благотворителни организации.

„Каритас България“ е член на:

- „Каритас Интернационалис“
- Български съвет за бежанци и мигранти
- Българска платформа за международно развитие
- Национален съвет по въпросите на социалното включване към Министерския съвет
- Християнски организации срещу трафика на хора (COATNET)
- Европейски организации за подкрепа и реинтеграция (ERSO)

СЪДЪРЖАНИЕ

20 години заедно с хората в нужда

- 2 Обръщение на епископ Петко Христов, президент на „Каритас България“
- 3 Ключови събития през годините
- 4 2013 година в цифри

Милосърдие в действие

Енорийски „Каритас“ организации

- 5 Грижа и подкрепа за хората в нужда

Комплексни институционални грижи и услуги

- 6 Болни възрастни хора
- 7 Жени в неравностойно положение
- 8 Деца и младежи в риск и с увреждания
- 10 Бездомни хора
- 11 Бежанци и мигранти
- 12 Хора, зависими от психоактивни вещества

Застъпничество

- 13 Бедността сред нас
- 15 Заетост
- 15 Бежанци и мигранти

Нашите кампании

- 16 Ден на Каритас
- 16 Бъдеще без насилие
- 17 Апел за помощ за хората, търсещи закрила и убежище в България
- 18 Защото СМЕ ХОРА!

Училище на Каритас

- 19 Обучения през 2013 г.

Финансов отчет

- 20 Приходи и разходи за 2013 г.

Организации членки

- 21 Контакти

Екип на „Каритас България“

- 22 Управителен съвет
- 22 Генерален секретариат

Първи дела на милосърдие

- 24 Началото
- 26 Създаване на „Каритас България“
- 28 Първи инициативи
- 31 Защо „Каритас“ е важна за Католическата църква в България?

20 ГОДИНИ ЗАЕДНО С ХОРАТА В НУЖДА

През изминалата година отбелязахме 20-годишния юбилей на „Каритас България“. През тези 20 години всички ние следваме своята мисия да бъдем в подкрепа на крайно нуждаещите се хора. Затова и юбилеят ни премина под мотото: „20 години заедно с хората в нужда“. В посланието си за XXII световен ден на болните Папа Франциск казва: „Когато се приближаваме с нежност към тези, които се нуждаят от грижи, донасяме надеждата и усмивката на Бог сред противоречията на света. Когато посвещението към другите стане стил на нашето поведение, прокарваме пътя за Сърцето на Христос и поемаме Неговата топлина“. Именно превръщането на посвещението на Ближния в стил на поведение и начин на живот е смисълът на дейността на „Каритас България“.

През изминалите 20 години „Каритас България“ успя да развие дългосрочни и устойчиви услуги, чрез които да бъде в още по-голяма полза за бедните и уязвимите. Защото да нахраниш гладния е добро дело, но да му помогнеш да си стъпи на краката и да започне да води достоен живот е Мисия, която всички ние, като добри християни, дължим на нашия Ближен, особено когато той е в нужда.

През 2013 г. „Каритас България“, посредством своите организации членки и техните структури по места, оказва ежемесечна и периодична подкрепа на 2807 нуждаещи се хора и семейства. Едновременно с това „Каритас България“ реализира и редица застъпнически действия пред властите за разработването и прилагането на дългосрочни и ефективни социални политики, които да доведат до устойчиво подобряване качеството на живот на бедните и уязвими хора, като гарантират правата и достъпа им до социални, здравни и образователни грижи и услуги.

През отминалата година реализирахме и редица кампании, сред които: Апел за помощ на бежанците от Сирия; национална кампания „Защото СМЕ ХОРА! Помогни на болен възрастен човек да получи грижа и разбиране в своя дом“; „Бъдеще без насилие“ - кампания за повишаване информираността за проблема „Трафик на хора“, и Ден на Каритас – информационна седмица, посветена на бедните и уязвими хора, които „Каритас“ подкрепя вече 20 години. Вярваме, че чрез подобни благотворителни инициативи и информационни кампании можем да провокираме Любовта, която всеки човек носи у себе си и е призван да дарява на Ближния.

Искам да изразя сърдечна благодарност на всички сътрудници на „Каритас“ в България, на нашите партньори от международната мрежа на „Каритас“ и от неправителствения сектор, на държавните и местни власти, медийните ни партньори и дарителите, които и през изминалата година ни подкрепяха, с което спомогнаха за осъществяването на дейностите ни в подкрепа на хората в нужда. Благодаря ви за вашата добросъщност и желание да помагаме заедно!

Епископ Петко Христов
Президент на „Каритас България“

КЛЮЧОВИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ

- 1993 *Основаване на „Каритас България”*
- 1995 *Приемане за пълноправен член в семейството на „Каритас Интернационалис”*
- 1998 *„Каритас България” е призната от ПРООН за най-голямата НПО, доставила хуманитарна помощ в България*
- 1999 *Откриване на първия Мобилен кабинет за зависими от ПАВ*
- 1999 *Откриване на първия социален център „Рождество Христово”*
- 1999 *Откриване на първия център за деца и младежи с увреждания „Милосърдие”*
- 2000 *Първия национален Ден на Каритас*
- 2001 *Откриване на първия център „Домашни грижи на Каритас”*
- 2002 *Откриване на Миграционна служба на Каритас*
- 2006 *Откриване на Училище на Каритас*
- 2010 *Първа национална застъпническа кампания „Нулева бедност”*
- 2012 *Откриване на първия приют за бездомни хора „Добрият самарянин”*
- 2013 *20 години заедно с хората в нужда – „Каритас България”*

По-детайлна информация за значимите събития от историята на федерацията можете да прочетете на стр. 23.

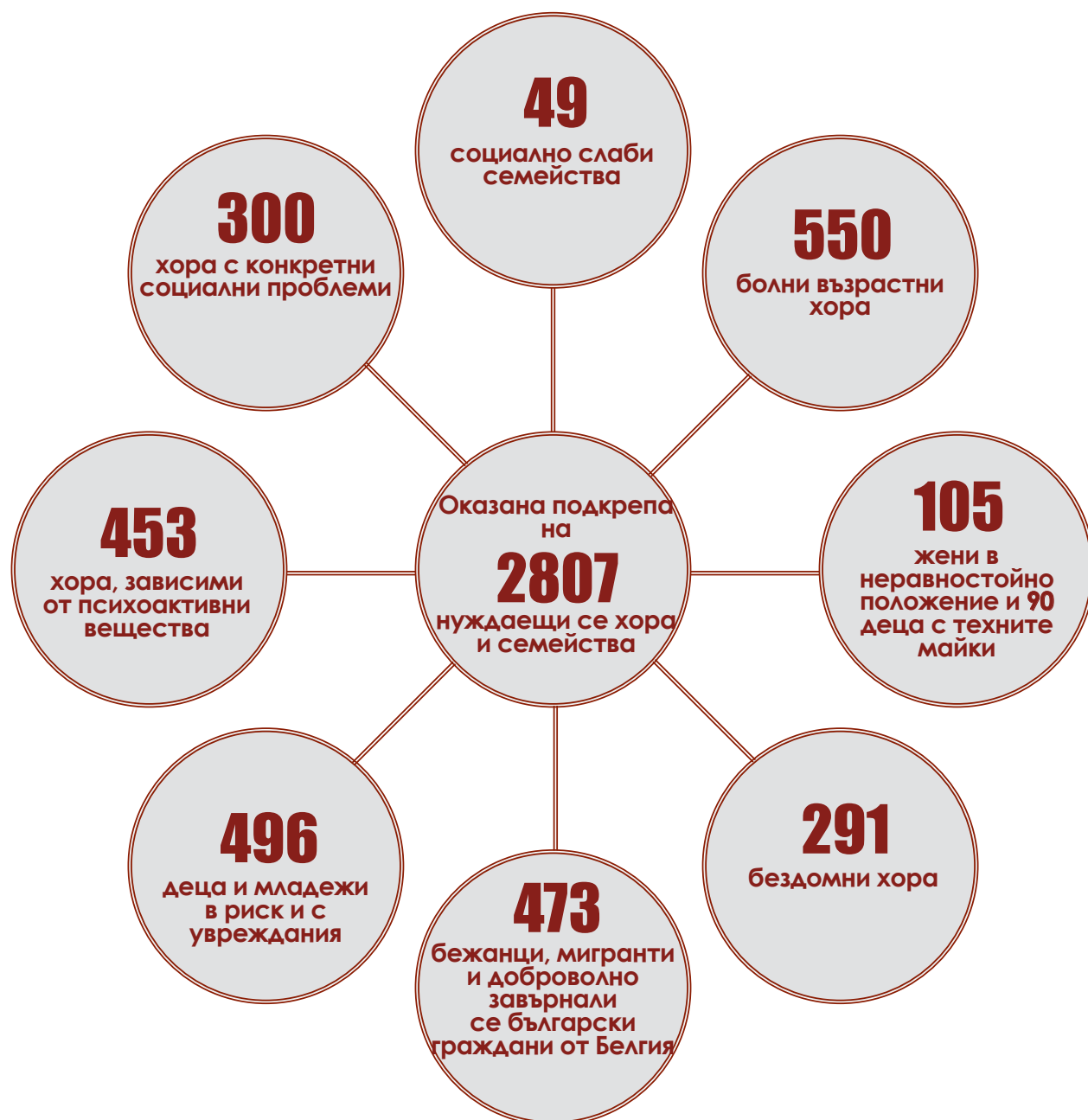

2013 ГОДИНА В ЦИФРИ

20 ГОДИНИ ЗРЕДАНО С ХОРАТА В НУЖДА

Основните направления, върху които „Каритас България“ концентрира своята дейност, са: предоставяне на социални, здравни и образователни грижи и услуги; отговор в бедствени ситуации; застъпнически действия. Социалната дейност в подкрепа на хората в нужда се реализира посредством организациите членки и техните структури в различни населени места на страната. Грижите и услугите, които предоставяме, са в подкрепа на: възрастни и болни хора; деца и младежи в риск; деца и младежи с увреждания; хора, зависими от психо-активни вещества; жени в неравностойно положение; бездомни хора; бежанци и мигранти; хора, пострадали при природни бедствия.

През 2013 г. сътрудниците на „Каритас“ оказаха ежемесечна и периодична подкрепа на **2807** нуждаещи се хора и семейства.

МИЛОСЪРДИЕ В ДЕЙСТВИЕ

Сътрудниците на „Каритас“ в България предоставят ежедневни комплексни институционални грижи и услуги, концентрирани в дневни центрове и мобилни кабинети, като едновременно с това сътрудниците от енорийските организации ежедневно се срещат с хора в нужда и оказват своевременна подкрепа и грижа.

ЕНОРИЙСКИ КАРИТАС ОРГАНИЗАЦИИ

✙ „Каритас Свищов“ оказва подкрепа на над **20 бедни и нуждаещи се хора**, сред тях: 4 самотно живеещи възрастни хора; 3 бездомни хора, останалите са социално слаби семейства. Оказана беше и периодична подкрепа на децата от Дома за сираци в с. Тотлебен.

✙ „Каритас Малчика“ оказва ежемесечна подкрепа на **5 хора с увреждания, 10 лежачо болни хора, 23 самотни възрастни хора, 2 многочленни семейства, 3 многодетни семейства и периодична помощ на 40 социално слаби семейства.**

✙ „Каритас Белене“ оказва периодична подкрепа и грижи на **25 болни възрастни хора, 19 жени в неравностойно положение, 14 деца и младежи и 3 бездомни хора.**

✙ Освен институционални грижи, „Каритас Бургас“ оказва морална и професионална подкрепа на **над 300 хора в нужда.**

✙ „Каритас Куклен“ оказва ежеседмична подкрепа на **6 болни и бедни възрастни хора.**

✙ Освен институционални грижи, „Каритас Пловдив“ оказва периодична подкрепа и на **80 бедни, болни и самотни хора.**

Болни възрастни хора

Прави така, че всеки, който дойде при теб, когато си тръгва, да се чувства по-добре и да е по-щастлив.
Майка Тереза

Вдовица съм и живея сама. Трудно подвижна съм, което от своя страна ми пречи да извършвам ежедневните си дейности и най-вече изписване и закупуване на лекарства, ходене на лекар, пране и т.н. Но благодарение на „Каритас“ всичко това е много по-лесно. Знаете ли какво е да си вечно сам, да не можеш да отидеш до никъде, да няма с кого дори и само да си поговориш? А това, понякога, за един възрастен човек, получил усмивка и няколко благи думи, е от огромно значение.

Рада Гъркова, 80 г.

„Каритас“ в подкрепа на възрастните хора

Услугата „Домашни грижи на Каритас“ предоставя комплексни – здравни и социални, грижи в домовете на нуждаещи се възрастни хора. Създадени са центрове в София, Русе, Белев, Бургас, Пловдив, Раковски, Малко Търново и Житница, като мобилните екипи предоставят грижи и в още 5 населени места, намиращи се в близост до посочените градове и села. Благодарение на Домашните грижи на Каритас болните възрастни хора могат да изживеят старините си в своя собствен дом, разчитайки на грижата и подкрепата на специалисти, които им помагат за подобряване и поддържане на здравословното състояние и достойно изживяване на старините. Центърът за домашни грижи на Каритас в гр. Русе реализира и услугата „Храна на коледа“, чрез която се предоставя топъл обяд на нуждаещи се възрастни хора.

Дневните центрове за възраст-

ни хора в гр. Бургас и с. Покрован предоставят дневни грижи и занимания за посещаващите ги възрастни хора, съобразно техните индивидуални потребности и нужди от организиране на свободното време, взаимопомощ, закрила и социална интеграция.

Домът за възрастни хора „Св. Йосиф“ в с. Калояново предоставя морална, духовна и социална подкрепа на настанените в дома възрастни хора и техните близки; пълноценно и качествено хранене; медицински грижи; поддържане на добра лична хигиена и денонощна обратна връзка с близките на възрастните хора. Основна цел е настанените в дома възрастни хора да се чувстват уютно в обстановка близка до домашната, а ежедневието им да е ангажирано с различни занимания и социални контакти, с цел всеки един от тях да се чувства пълноценен и обичан.

По данни на Националния статистически институт:

- Най-застрашени от бедност или социално изключване в България са хората между 18 и 64 години (45,2% през 2011 г.).
- Делът на бедност в домакинствата, съставени от един човек на възраст над 65 години е 61%.
- Хората с трайно намалена работоспособност за 2011 г. са 181 518. Най-висок е относителният дял на хората от възрастовата група 50-59 години (38,3%), следвани от възрастта 60 и повече години (34,9%).
- 57,1 хиляди са безработните хора на 55 и повече години през 2012 г.
- Увеличава се броят на възрастните хора над 70 години, живеещи сами. В края на 2012 г. хората на 65 и повече навършени години са 1 395 078, или 19,2% от населението на страната.
- От хората над 65-годишна възраст, страдащите от деменция са 100 000, като поне 50 000 са с болест на Алцхаймер.
- Към края на м. ноември 2012 г., броят на социалните услуги, предоставяни в общността за възрастни хора е 381 с капацитет 8 167, а броят на специализираните институции (делегирани от държавата дейности), предоставящи социални услуги за възрастни хора, е 162 с капацитет 11 254 места.

През 2013 г. „Каритас“ реализира:

- Мобилните екипи от центровете за Домашни грижи на Каритас осигуриха здравни и социални грижи в домовете на **408 болни възрастни хора**. Благодарение на услугата „Кухня на коледа“, част от центъра за Домашни грижи на Каритас в Русе, **20 възрастни хора** в нужда получаваха ежедневно в домовете си топла храна.
- Дневните центрове на Каритас за самотни възрастни хора в гр. Бургас и с. Покрован предоставиха ежедневно социално и здравно консултиране, храна и занимания по интереси на **40 възрастни хора**.
- Домът за възрастни хора „Св. Йосиф“ в с. Калояново предостави ежедневни грижи в среда близка до домашната на **14 възрастни хора**.

Жени в неравностойно положение

Възлюби ближния си като себе си.
(Матей 22: 35-40)

В далечната 1998 г. преживях един от тежките моменти в личния си живот. Съпругът ми ме напусна, поради което останах съвсем сама, седно дете на ръцете си. Изключително тежко преживях раздялата. Нямах сили да се грижа за детето. Бях постигнала дъното си. В този момент мои познати ме насочиха към „Рождество Христово” – социален център, който помага на жени в моето положение. Хората от Центъра ми дадоха първите съвети и насоки за това как да се грижа за детето. Разговорите с тях бяха от голяма полза за мен, тъй като в тяхно лице виждах хора, съпричастни към моята болка. Едновременно с това, при посещенията ми в центъра се запознах и с други жени с подобна на моята съдба, което за пореден път ме накара да се почувствам не сама в страданието си. Така, лека-полека, започнах да излизам от емоционалната си криза и да се отварям към дъщеря си. Тъй като страдам от конкретно заболяване, през годините се налагаше често да лежа в болница. Хората от Центъра не ме изоставиха и в тези моменти и винаги ми помагаша, на мен, но най-вече на дъщеря ми. Днес дъщеря ми е на 20 години и е стипендиантка на „Гилдхол” – училището за музика и драма в Лондон. И това нямаше да бъде възможно без подкрепата, която сътрудниците на „Рождество Христово” ми дадоха, най-напред в онзи така критичен за мен период през 98-а, а впоследствие и през годините. Винаги ще им бъда благодарна за това.

Вяра, 50 г.

„Каритас” в подкрепа на жените в неравностойно положение

Центърът за социална рехабилитация и интеграция „Рождество Христово” в гр. София предоставя морална и материална подкрепа, специализирани консултации, работа в творчески ателиета, храна и занимания за децата, съдействие за намиране на работа на самотни майки, многодетни майки, майки-осиновителки, майки, жертви на домашно насилие, майки на болни деца, майки с психически и физически увреждания, майки – бежанки, както и на момичета, напускащи домове за сираци.

По данни на Националния статистически институт за 2011 г.:

- 312 783 са семействата в България, съставени от един родител.
- 80,4% от самотните родители са жени, а 19,6% са мъже.
- 18,2% са семействата, съставени от един неженен/неомъжен родител.
- 31,4% са семействата, съставени от един разведен родител.
- 35,5% са семействата, съставени от един овдовял родител.
- През 2011 г. в семействата, съставени от един родител, има 179 820 деца на възраст до 18 години.

По данни от Доклада за положението на самотните майки от 29.09.2011 г. на Комисията по правата на жените и равенството между половете:

- Домакинствата с един родител са по-уязвими по отношение на риска от бедност и възпроизвеждането на бедност в сравнение с домакинствата с двама родители.
- Рискът от бедност сред децата от семейства с един родител е по-висок, отколкото за населението като цяло.
- Осигуряването на грижи за децата допринася за намаляване на бедността, включително детската бедност, и за увеличаване на социалното приобщаване.
- Самотните родители се сблъскват с двойно повече затруднения в сравнение със семействата с двама родители, тъй като не могат да поделат еждневните отговорности.

През 2013 г. „Каритас” реализира:

- Центърът за жени в неравностойно положение „Рождество Христово” в гр. София предостави социални, здравни и образователни грижи на **61 жени в неравностойно положение и 90 деца с техните майки**. Ежедневно топъл обяд споделяха близо **25 жени. 45 деца в училищна възраст** получиха пакети с учебни помагала. През зимните месеци ежедневно беше раздаван и безплатен топъл обяд за близо **80 бездомни, самотни, стари и болни хора**.

Деца и младежи в риск и с увреждания

*И да раздам всичкия си имот,
да предам и тялото си на изгаряне, -
щом любов нямам, нищо не ме ползува.*
(Първо послание на св. ап. Павел до коринтяни, 13 (3)).

Аз съм малко момиче в голямо семейство. Ние сме пет момчета и пет момичета, аз се казвам Мария и съм в първи клас. Мама умря, когато роди моя по-малък брат, който е на 6 години, и ние останахме само с татко. Татко се грижеше за нас, но беше много трудно. След няколко години се ожени отново и сега имам още две сестри, едната е на 2 години, а другата – бебе на 6 месеца. Не знам дали съм щастлива, защото ние сме много бедни, за нас няма празници и даже Дядо Коледа не идва у нас. Искам да имам хубава кукла, за да можем да си играем вкъщи. Живеем в малка къща с една стая, всички сме само в нея – татко, втората ми майка и моите братя и сестри, тясно е. Нямам къде да уча своите уроци, защото нямаме даже маса, а само две легла и печка, на която майка готви, топли вода, за да пере. Имам малко мечти, а една от тях е да имаме много храна и дрехи. Искам да уча, за да завърша осми клас и после да стана санитарка, но е много трудно, защото нямаме пари, работи само татко.

Мария, 7 г.

- Броят на младите хора на възраст до 14 години в България е 13,2% от населението (2011 г.)
- 52% от децата и юношите до 18-годишна възраст в България са застрашени от бедност и социално изключване (2011 г.)
- Децата с най-голям риск от бедност, живеят най-вече в домакинства с ниска интензивност на работа – 45%. Около 49% от заплашените от бедност деца имат родители с ниско образование, а други 18% живеят в домакинства с един родител.
- Разликите между дела на децата в риск от бедност, които живеят в домакинства с по-ниско и по-високо ниво на образование, се равняват на: 71% от децата, живеещи в домакинство с ниско ниво на образование и 2% от децата, живеещи в домакинство с високо ниво на образование.
- Процентът на рано напусналите училище през 2011 г. е 12,8%.
- Безработните младежи до 29 години са 74 779, а дялът им от всички безработни е 20,5%.
- През 2011 г. са регистрирани 474 267 хора с увреждания. От тях 9 039 са деца до 16-годишна възраст, 3 723 са на възраст 16-19 години, 13 530 са на възраст 20-29 години, а 23 417 са на възраст 30-39 години.
- 3 035, или 33,6% от децата с увреждания са със степен на увреждане над 90% (2011 г.)
- В края на 2012 г. броят на социалните услуги за деца, предоставяни в общността са 338, а броят на услугите, предоставяни в специализирани институции е 91.

- Центровете „Благовещение“ в гр. София, „Милосърдие“ в гр. Русе и „Св. Франциск“ в с. Веселиново осигуриха ежедневни специализирани грижи и занимания на **139 деца и младежи с увреждания.**
- Центровете за обществена подкрепа „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Куклен, „Том Сойер“ в гр. Русе и „Цветница“ в гр. Малко Търново и дейностите по проект „Пример“, реализиран в с. Баня, предоставиха социални и образователни грижи на **338 деца и младежи в неравностойно положение.**

„Каритас“ в подкрепа на децата и младежите в риск и с увреждания

Центърът за обществена подкрепа „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Куклен осъществява различни дейности в помощ на образованието и организирането на свободното време на деца от уязвими етнически групи. Децата, които посещават центъра, са от семейства с различен етнически произход – български, ромски, турски, и с различна религиозна принадлежност - православни, католици, мюсюлмани. Заниманията в центъра и съвместната работа допринасят за обогатяване на техния светоглед и възпитават във взаимоотношения на толерантност и уважение.

По проект „Пример“, ОУ „Злати Терзиев“, с. Баня (община Нова Загора) се реализират дейности за социална интеграция на деца от етническите малцинства в неравностойно положение, със специален фокус върху ромите. Подпомага се достъпа на ромски деца до стандартни образователни ресурси чрез развиване на модели на добри политики и практики в прилагането на включващо образование и чувствителен към културата на ромите учебен план и програма за ромски деца в предучилищна, начална и прогимназиална степен.

Центърът за обществена подкрепа „Том Сойер“ в гр. Русе предлага грижи за деца, живеещи в бедност, представители на уязвими групи - роми, социално слаби, застрашени от ранно отпадане от училище. Осъществява дейности, подпомагащи пълноценното израстване на децата, водещи до намаляване риска от противообществени прояви и отпадане от училище.

Центърът за обществена подкрепа „Цветница“ в гр. Малко Търново реализира дейности в подкрепа на деца от социално слаби семейства, деца в риск от отпадане от училище, деца от ромски произход, деца, изоставени от родителите си и деца, жертви на насилие. Осъществяват се и дейности със семействата на тези деца за осигуряване на социална, педагогическа и психологическа помощ.

Центърът за социална рехабилитация и интеграция на деца и младежи с увреждания „Благовещение“ в гр. София предоставя специализирани грижи и услуги на деца с физически и психични увреждания, които нямат достъп до обучение и не могат самостоятелно да посрещат своите жизнени потребности. Сред предоставяните дейности са кинезитерапия, арт- и трудотерапия, занимания със социален педагог, организиране на забавни програми и посещения на интересни места и забележителности.

Дневният център за деца и младежи с увреждания „Милосърдие“ в гр. Русе предоставя специализирани грижи и занимания на деца и младежи с физически и психични заболявания. Предоставяните грижи и услуги целят задоволяване на ежедневните здравни, образователни и рехабилитационни потребности, организация на свободното време и общуване на децата, подготовка за самостоятелен начин на живот. Според специфичните си потребности децата и младежите получават психологична, кинезитерапевтична, логопедична и педагогическа помощ и занимания с арттерапия и музикотерапия.

Дневният център за хора с увреждания „Свети Франциск“ в с. Веселиново (община Тунджа) предоставя комплекс от социални, здравни, образователни грижи и услуги, занимания по интереси, храна и транспорт на младежи с увреждания.

Бездомни хора

*Доколкото сте сторили това на одного
от тия Мои най-малки братя, Мене сте го сторили.
(Матей 25:40)*

Родом съм от Стара Загора. Израснал съм в Дом за деца, лишени от родителска грижа. На 13-годишна възраст съм предоставен на грижите на биологичните ми родители. След година бях отново изоставен от тях, без да пребивавам вече в институция. В резултат на което аз нямам завършено средно образование. Годишите между 13 и 15-годишна възраст прекарах по софийските улици, а оттогава до настоящия момент пребивавам в гр. Бургас, като бездомник. Работил съм и работя каквото намеря, за да се прехранвам.

Б. Р., на 33 г.

„Каритас“ в подкрепа на бездомните хора

Мобилната грижа за бездомни хора в гр. Бургас предоставя храна, облекло, лекарства от първа необходимост, безплатно социално консултиране, съдействие за издаване на документи, съдействие за временно настаняване в приют, контакти със социални и здравни институции, както и безплатно изследване за полово предавани инфекции и туберкулоза.

Приютът за бездомни хора „Добрият самарянин“ в гр. Русе предоставя подслон, храна, дрехи, възможност за поддръжане на личен тоалет (къпане, пране) на бездомни хора, както и консултация и съдействие за намиране на работа, издаване на документи, юридическа и психологическа помощ.

Съгласно данните на Агенцията за социално подпомагане:

- 1370 е броят на официално регистрираните бездомни българи към края на месец септември 2013 г., като броят им през 2012 г. е бил 992, а през 2011 г. – 709.
- Най-много хора, останали без дом, има в София (341 души), Русе (152-ма души), Варна (140 души) и Пловдив (130 души).
- В цяла България има 13 центъра за временно настаняване с общ капацитет 625 места, 6 приюта с общ капацитет 130 места, 14 центъра за работа с деца на улицата с общ капацитет 261 места.
- Регистрираните бездомни хора надхвърлят капацитета на приютите, където могат да бъдат настанявани.
- Посочените по-горе цифри показват броя на бездомните хора, които са поискали помощ от държавата или са били регистрирани. В действителност броят на всички бездомни българи е доста по-висок.

- Мобилната грижа за бездомни хора в гр. Бургас и приютът за бездомни хора „Добрият самарянин“ в гр. Русе предоставиха социални и здравни грижи на **285 бездомни хора**.

През 2013 г. „Каритас“ реализира:

Бежанци и мигранти

*Всичко, което искате да правят вам човеците,
същото правете и вие тях.*
(Матей 7:12)

„Това не е вече моят роден град, много е страшно...” – разказва Сана, наобиколена от съпруга си и три от петте си деца. Търсеца по-безопасно място за децата си, Сана се е разделила с родителите си, тримата си братя и четирите си сестри, от които три са останали в Ал-Камишли, а една живее в Германия. Със съпруга ѝ вземат трудното решение не само заради сигурността, която търсят, но и заради невъзможността лечението на Сана да продължи. „Преди четири месеца бях оперирана от дискова херния. Ходих на различни процедури, за да мога да се възстановя, но това вече не е възможно. Искаме да отидем при по-голямата ми сестра в Германия, за да може лечението ми да продължи”. Попитахме ги как са стигнали до България. „Пресякохме турската граница, оттам дълго пътувахме до Истанбул. Там една седмица спяхме в една джамия докато намерим посредник, който ни помогна да пристигнем в България, разбира се, срещу заплащане – 300\$”. В лагера в Харманли са от 12.10.2013 г. За себе си тя помоли единствено за обезболяващи и електрическа печка с реотани, за да се топят. „Във фургона има ток, газ за готвене, но няма печка, на която да се топлим.”

*Сана, 30 г., от град Ал-Камишли, Сирия
Със Сана разговаряха сътрудници на „Каритас”.*

“Каритас” в подкрепа на бежанците и мигрантите

Миграционната служба на Каритас предоставя социални консултации, хуманитарна подкрепа и специализирани услуги на бежанци, мигранти и доброволно завърнали се български граждани от Белгия. Паралелно с това се реализират и кампании за превенция и повишаване чувствителността на обществото към проблемите, свързани с миграцията и с трафика на хора. Целта е да бъдат защитени правата и да бъдат подпомогнати чрез реалистични решения хората, които се нуждаят от подкрепа, пребивавайки извън своята родна страна или станали жертва на трафик.

По данни на Държавната агенция за бежанците (ДАБ):

- 7 144 е броят на регистрираните хора, търсещи закрила и убежище в България през 2013 г., от тях 183 са получили статут на бежанец, 2 279 – хуманитарен статут, а 354 са получили отказ за предоставяне на статут.
- 4 516 е броят на регистрираните сирийски граждани, потърсили закрила и убежище в България през 2013 г.
- През януари месец 2014 г. броят на регистрираните хора, търсещи закрила и убежище в България е 822, от тях 666 са от Сирия.
- Сред хората, потърсили закрила и убежище в България през 2013 г. преобладават хората на възраст от 18 до 34 г. (3 628 души), следвани от хората на възраст от 0 до 17 г. (2 270 души) и хората на възраст от 35 до 64 г. (1 192 души).
- 3 702 са хората, търсещи закрила и убежище в България, настанени в общо 7-та интеграционни центъра към ДАБ към 25.02.2014 г., от тях 2 665 са сирийски граждани.

През 2013 г. “Каритас” реализира:

- Миграционната служба на Каритас в гр. София осигури социални, здравни и образователни грижи на **470 бежанци, мигранти и деца от бежански семейства**. Беше оказана подкрепа и на една жена с двете ѝ деца, български граждани, доброволно завърнали от Белгия.

Хора, зависими от психоактивни вещества

*Любовта, с която си Ме възлюбил, в тях да бъде, и Аз в тях.
(Йоан 17: 26)*

Започнах на 17 години. Първо с хероин, после с амфети и метадон. Не помня преди точно колко време, започнах да посещавам мобилния кабинет на „Каритас“. Помагат ми с лечение, както и с различни продукти, които получават като дарение. Насочиха ме и към лечебни програми. Откакто се записах в една от тях, не вземам нищо - чист съм. Спрях и да крада. Имам детенце на 2 годинки и се чудя как да го изхранвам. Основно събирам желязо и хартия, защото в момента нямам работа. Преди се занимавах със строителна дейност. Не мога да се прибера вкъщи преди да заработя 10 лева, защото няма с какво да нахраним детето. Искам да съм нормален човек, да работя и да се занимавам с нещо. Детето и жена ми да имат всичко, да не ги лишавам от нищо. Само заплатата на жена ми не стига, затънали сме в дългове. Много е важно да има кой да ти подаде ръка, да те подкрепи, тези хора никога няма да забравя и винаги ще споменавам с добро.

Мартин, 26 г. ХИВ-позитивен, Хепатит С

„Каритас“ в подкрепа на хората, зависими от психоактивни вещества

Мобилният център за работа с хора, зависими от психоактивни вещества в град София предоставя първична медицинска помощ, изследвания за хепатит В и С, сифилис, ХИВ/СПИН, консултации за реда и местата за лечение на зависимости, възможност за медицински прегледи и консултации по здравни проблеми, възникнали поради употребата на наркотици, консултации с близки на наркозависимите.

По данни на Министерството на здравеопазването:

- 1811 са официално регистрираните ХИВ-позитивни хора към 22.11.2013 г.
- 181 са регистрираните нови случаи на ХИВ-инфекция през 2013 г.
- 150 от новорегистрираните случаи са мъже, а 31 - жени. Горната възрастова граница при мъжете е 73 години, а при жените 52 години.
- 39% от новорегистрираните ХИВ-позитивни хора са на възраст под 29 години.
- Най-много от новорегистрираните случаи се намират в София – 67, Пловдив – 26, Пазарджик – 13 и Варна – 12.
- 12% от новорегистрираните ХИВ-позитивни хора са чуждестранни граждани с различна продължителност на пребиваване в страната.
- 3 от новорегистрираните ХИВ-позитивни са бременни жени.
- 228 405 е броят на хората, които са се изследвали за ХИВ в лабораториите в страната в периода януари-септември 2013 г.

По данни на Доклада на Програмата на ООН за ХИВ/СПИН (UNAIDS):

- 35,3 милиона е броят на хората, живеещи с ХИВ по света (2012 г.).
- 2,3 милиона е броят на новите случаи на инфектиране с ХИВ (2012 г.).
- 260 000 е броят на децата, заразени с ХИВ през 2012 г.
- 1,6 милиона е броят на смъртните случаи в резултат на СПИН (2012 г.).

През 2013 г. „Каритас“ реализира:

- Мобилният център на Каритас за зависими от психоактивни вещества в гр. София предостави здравни грижи и специализирано консултиране на **453 души, зависими от психоактивни вещества.**

ЗАСТЪПНИЧЕСТВО

Следвайки мисията си да бъде в подкрепа на крайно бедните и нуждаещите се хора, „Каритас България“ планира и осъществява редица застъпнически действия. Целта е да бъдат разработени и приложени дългосрочни и ефективни социални политики, които да водят до устойчиво подобряване качеството на живот на бедните и уязвими хора, като гарантират правата и достъпа им до социални, здравни и образователни грижи и услуги.

„Каритас България“ следи с интерес изпълнението на поетите от българското правителство ангажименти за намаляване на бедността и социалното изключване, свързани със стратегия „Европа 2020“. След задълбочени изследвания сред бедните и уязвими групи от обществото, изготвяме ежегоден доклад, разглеждащ ситуацията на бедност и социално изключване в България.

През 2013 г. „Каритас България“ изрази свои позиции и сподели своя опит в редица конференции, срещи, семинари на местно и на международно ниво, както и в работни групи към ключови български институции. Поставихме акцент върху въпроси, свързани с детската бедност и тази сред възрастните хора, хората с увреждания, ромите, мигрантите и бездомните хора. Застъпвахме се за дългосрочни, устойчиви, висококачествени и достъпни комплексни грижи и услуги в домашна среда за възрастни хора и хора с увреждания; за достъпно и качествено образование за децата в неравностойно положение; за пълноценни грижи за бездомните хора; за включване на българското училище като място за обучение по български език на деца-бежанци и възрастни, като ефективно средство за интеграцията им в българското общество.

БЕДНОСТТА СРЕД НАС

Според проучванията на „Каритас“:

■ Относителният брой на хората, живеещи в риск от бедност и социално изключване значително се различава за големите и малките населени места. Икономическата криза и бюджетните съкращения оказват особено голямо влияние в селата и малките градове. С цел оптимизиране на системата за социална защита, през последните години правителствата предприемат мерки за закриване на болници, училища и центрове за социални услуги в малките населени места. За съжаление, транспортната система не отговаря на новите потребности (липса или недостатъчни автобусни или влакови линии - някои от тях затворени заради кризата). Като резултат, хората от малките населени места не могат да получат адекватни медицински и социални услуги. По този начин „оптимизирането на бюджетните разходи“ задълбочава пропастта между градските и селските райони и на практика увеличава абсолютната бедност на хората, живеещи в малки градове и села.

- Броят на бездомните хора се е увеличил през последните години. Повечето от бездомните хора, получаващи помощ от сътрудниците на „Каритас“, са образовани и на възраст между 40 и 60 години. Като причини за загуба на жилищата си обикновено посочват неплатена ипотека, загуба на работа и други доходи или семейни конфликти.

- Отчита се увеличаване на броя на децата и възрастните хора, търсещи помощ. Според данни от мобилните центрове на „Каритас“, броят на децата на улицата също расте. Няма официална статистика за него, но той се оценява в диапазона от няколкостотин до няколко хиляди души.

- Все още липсват разбиране и координация в съдебната система, обхващаща непълнолетните. Правителствената подкрепа на процеса по реструктуриране на сектора е по-скоро морална, отколкото реална. Липсват съдии, прокурори и следователи със специална квалификация за работа с деца и младежи, нарушили закона.

Препоръки на „Каритас България“

- Приемане на социални политики, насочени към семейството, които имат предвид и семействата с един родител. Увеличаване на ресурсите за осигуряване благосъстоянието на младите, които да бъдат използвани за мерки, насочени към подпомагане на децата и семейства им.

- Приемане на мерки за борба с бедността сред работещите.

- Възприемане на интегриран подход по отно-

шение на бюджетните оптимизации, за да се предотврати задълбочаването на различията между градските и селските райони.

- Ускоряване на приемането на план за действие и ясен механизъм за наблюдение на изпълнението на Националната стратегия за интеграция на ромите - 2020.

- Детската бедност да стане приоритет в политическия дневен ред: приемане на новия Закон за закрила на детето и да се възобновят дискусиите по новия Закон за предучилищното възпитание и подготовка. Разработване на система за социална и психологическа подкрепа, за да се предотврати изоставянето на деца. Ускоряване на изпълнението на мерките, свързани с детското правосъдие.

- Развитие на достъпни и комплексни услуги за възрастните хора и хората с увреждания, които помагат за техния независим живот. Ускоряване на развитието на Националната стратегия за дългосрочна грижа за възрастните хора и хората с увреждания. Разработване на цялостна схема за достъпни мобилни домашни грижи (здравни и социални), като част от политиките за дългосрочни грижи. Осигуряване на достъп до качествени здравни услуги за всички, чрез възобновяване на дискусиите относно Стратегическа рамка за политиките за здравеопазване/Подобряване на здравето на нацията 2014-2020.

ЗАЕТОСТ

- Младежката безработица се е увеличила повече от два пъти, като нараства с 16.2 процентни пункта от 11.9% през 2008 г. до 28,1% през 2012 година.
- Ниското ниво на безработица от 5,8% през 2008 г. се е увеличило повече от два пъти, достигайки 12,3% през 2012 година. През 2012 г. нивото на безработица е по-високо при мъжете (13,5%) в сравнение с това при жените (10.8%), тези показатели за 2008 г. са съответно: 5,5% и 5,8%.
- Относително най-голямо е увеличението на броя на дългосрочно незаетите хора, който е нараснал от 2,9% през 2008 г. до 6.8% през 2012 г., като при мъжете този брой е 7,7% през 2011 г.

Тенденции във връзка с безработицата (% от населението):

- Според данните на Евростат през май 2013 г. нивото на безработицата в България е 12,7%. За същия период според Националната агенция по заетостта, чиято статистика се основава на броя на хората, регистрирани като безработни в бюрата по труда, равнището на безработица е 11%. Младежката безработица за същия месец е 26,2%.
- Заетостта в селските райони е значително по-ниска, отколкото в градските райони, с разлика от около 12.8 процентни пункта.

Препоръки на „Каритас България“

- Детайлна оценка на прилаганите мерки и анализ на това, което може да се подобри, за да се избегне неефективност при прилагане на новите мерки.
- Разработване и прилагане на подходящи мерки, насочени към хората с увреждания.
- Разработване на механизми за партньорство с НПО, особено в областта на кариерното развитие на младите хора, с цел подобряване на съответствието между търсенето и предлагането на пазара на труда.

БЕЖАНЦИ И МИГРАНТИ

- Според Закона за убежището и бежанците, Държавната агенция за бежанците към МС е единствената институция, отговорна за провеждането на обучение по български език за деца – бежанци. Тя обаче не притежава необходимия капацитет, ресурс и възможности да отговори на възникналите нужди, с оглед настоящата ситуация след бежанската вълна през 2013 година.
- Държавната агенция за бежанците чрез своето териториално поделение в гр. София – Интеграционния център за бежанци за бежанци, органи-

зира курсове по български език за децата на чужденци, търсеци или получили закрила, но броят на групите и обхванатите деца е изключително малък на фона на общия брой деца, които имат нужда от обучение по български език в цялата страна.

- До този момент не съществуват одобрени от държавни институции: учебни програми по български език за деца и възрастни-бежанци; тестове за определяне знанията на децата-бежанци за завършен клас, етап и степен на образование; методика за приемане и записване на деца-бежанци в училище.

Препоръки на „Каритас България“

- Провеждането на обучение по български език за деца-бежанци трябва да се реализира от МОН с оглед интеграцията на бежанците в цялата страна.
- Разкриване на допълнителни интеграционни центрове в местата с концентрирано присъствие на бежанци, където да се организират курсове по български език за децата на чужденци, търсеци или получили закрила. Това обаче би изисквало много голям финансов ресурс. По-практичният вариант на решение е да се регламентира включването на българското училище като място за обучение по български език на деца-бежанци и възрастни.
- „Каритас“, чрез създаден експертен екип, изготвя понастоящем учебни програми по български език за деца и възрастни, които предстои да предостави за утвърждаване и одобрение на МОН. Работим и по стандартизираните тестове за определяне на завършен клас, етап и степен на образование, както и по изготвянето на методика за приемане и записване на деца-бежанци в училище, представляваща мерки, които училището би трябвало да предприеме за гарантирането на равния достъп и участие на всички деца-бежанци в процеса на образование.
- Начин за решение на проблема относно обучението по български език за деца-бежанци ще предложим в подготвяния от нас Анализ на националното законодателството за достъпа на бежанците до образование, съпътстван с предложението за неговото изменение и допълнение. В тази връзка, работим и по предложенията за законови промени с цел регламентиране правото на училището да определя нивото на подготвеност и класа за обучение на детето-бежанец в случаите, когато липсват образователни документи, както и децата до 4-и клас да бъдат записвани директно в училище, без полагаването на съответните тестове, като самото училище да може да прецени към кой клас да насочи детето.
- Най-доброто място за изучаване на български език и за интегриране в българското общество за децата-бежанци е българското училище.

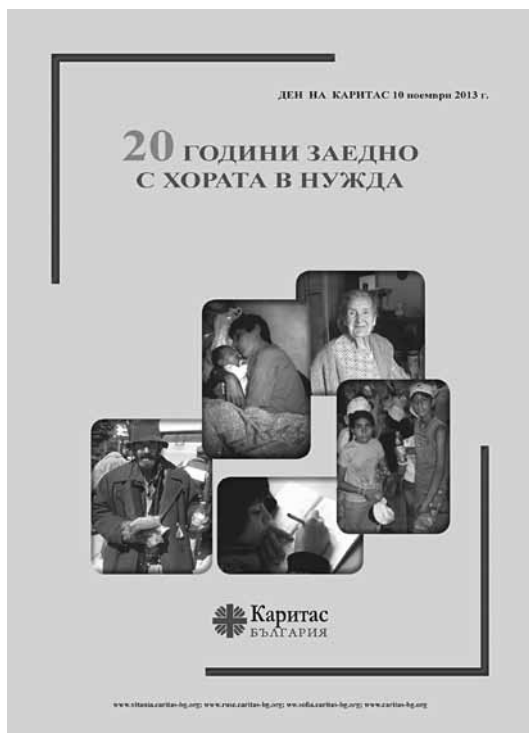

НАШИТЕ КАМПАНИИ

Ден на Каритас

Информационна седмица, посветена на бедните и уязвими хора (04-10 ноември)

Денят на Каритас през 2013 г. премина под мотото „20 години заедно с хората в нужда“, тъй като през изминалата година се навършиха 20 години от учредяването на „Каритас България“. Беше иницирана информационна седмица, целяща да представи дейностите на „Каритас“ в България с акцент върху бедните и уязвими хора, за които „Каритас“ се грижи. Бяха представени и начините, по които „Каритас“ помага на тези хора. Затова и всеки един ден от седмицата беше посветен на конкретна група нуждаещи се хора, за които „Каритас“ полага ежедневни грижи: деца и младежи в риск, деца и младежи с увреждания (понеделник), жени в неравностойно положение (вторник), хора, зависими от психоактивни вещества (сряда), бездомни хора (четвъртък), бежанци, мигранти и жертви на трафик (петък), болни и самотни възрастни хора (събота). В неделя, 10 ноември, отбелязахме Деня на Каритас, който всяка година се провежда в неделята преди 13 ноември - деня на Блажения епископ Евгений Босилков.

Бъдеще без насилие

Информационна кампания за борба с трафика на хора (1 - 7 юли)

ТРАФИК НА ХОРА...

БЪДЕЩЕ БЕЗ НАСИЛИЕ

1-7 юли

Търговията с хора е шокиращо престъпление срещу човешката същност и достойнство и представлява сериозно нарушаване на фундаменталните човешки права.
Папа Йоан Павел II, 15 Май, 2002

Предвид нарастващия брой на хората, станали жертви на трафик в България, „Каритас България“ иницира информационна кампания за борба с трафика на хора, която имаше за цел: да повиши информираността на хората, като начална стъпка към превенция от трафикиране; да се заговори открито по трудни теми, каквито са трафикът на хора и насилието; да повиши чувствителността към проблемите на жертвите на трафик, с цел оказване на по-адекватна и навременна подкрепа на жените, младежите и децата, които са пострадали или могат да пострадат; да се наберат дарения за превенция и подкрепа на жертвите на трафик.

Кампанията обхвана над 20 населени места, сред които: София, Пловдив, Бургас, Русе, Стара Загора, Покрован, Куклен, Малко Търново, Раковски. Бяха проведени неформални срещи и разговори по темата „Трафик на хора“ сред католическата общност и сред уязвимите групи от хора, за които „Каритас“ полага грижи: самотни майки, деца в неравностойно положение и техните семейства, наркозависими, хора с увреждания и др. Общо в 13 от населените места бяха организирани беседи по темата с по 10 и повече участници, включващи деца и родители и хора в риск.

Апел за помощ за хората, търсещи закрила и убежище в България (24 септември – 31 октомври)

„Каритас България“ координира обявения от Католическата църква в България Апел за помощ за хората, търсещи закрила и убежище в България. Апелът се проведе в периода 24 септември – 31 октомври 2013 г. Бяха дарени и събрани общо над 100 чанти и чували с дрехи, якета, одеяла, посуда и детски играчки.

Даренията, които отговаряха на належащите нужди на бедстващите хора, като одеяла, зимни якета, посуда и играчки, бяха транспортирани и раздадени в центъра за временно настаняване на хора, търсещи закрила и бежанци „Военна рампа“ в гр. София. Друга част от събраните дрехи останаха на съхранение и ще бъдат дарени на нуждаещи се хора в страната.

На призива на Апела на Католическата църква в България се отзова международната мрежа на „Каритас“, която осигури средства за спешна акция по раздаване на помощи сред живеещите в много тежки условия хора в центъра за временно настаняване в град Харманли. Благодарение на това съдействие, над 350 семейства и 80 несемейни хора, настанени в този лагер, ще получават в периода януари-март 2014 г. хляб и плодове, от които имат най-голяма нужда.

20 ГОДИНИ
заедно с хората в нужда

Каритас
БЪЛГАРИЯ

Защото СМЕ ХОРА!

Помогни на болен възрастен човек да получи грижа и разбиране в своя дом

НАШИТЕ КАМПАНИИ

Кампания на „Каритас“ в подкрепа на болни възрастни хора, с ниски и недостатъчни доходи, страдащи от здравословни проблеми, породени от старост или от сериозни хронични заболявания. Нуждаещи се от наблюдение и дългосрочна грижа, но неможещи да си позволят скъпо платени медицински манипулации и лечение. Често, оставени сами на себе си, без близки и роднини, на които да разчитат.

За тях „Каритас“ реализира услугата „Домашни грижи“, чрез която предоставя нужните на възрастните хора здравни и социални грижи в удобно за тях място, където те се чувстват най-спокойни – в техните домове. Освен професионални грижи, съгрудниците на „Каритас“ предоставят топлина и човешко отношение, от които възрастните хора най-много се нуждаят. С това те допринасят и за

преодоляването на социалната изолация, в която възрастните хора са изпаднали.

Домашни грижи на Каритас осигуряват спокойствието на възрастния човек, че изживява старините си в своя собствен дом и че може да разчита на грижата и подкрепата на специалисти, които му помагат за подобряване и поддържане на здравословното състояние и достойно изживяване на старините. В грижа и обич.

Защото СМЕ ХОРА!

Със събраните средства мобилните екипи към „Домашни грижи на Каритас“ предоставиха комплексни (здравни и социални) домашни грижи на 205 болни възрастни хора.

Партньори:

Фондация „Комунитас“, „Каритас Испания“, Католически служби за помощ (CRS), Столична община, „Метрополитен“ ЕАД, „Моушън артс“ ООД („Метрореклама“), „Райфайзен-Банк“, Дарителска платформа на ФГПББ, „Публисис“ АД, Българска мрежа за корпоративна социална отговорност (CSR), бизнес мрежата CEO Club Bulgaria, „АВА Мениджмънт“ ООД, „МЛД Трейдинг“ ЕООД, Вип Брадър – 2013 г.

Медийни партньори:

Kafene .bg

програмата

Diploma.bg

ABC Design & Communication GROUP

Помогни на болен възрастен човек да получи грижа и разбиране в своя дом

Изпрати SMS с текст DMS CARITAS на 17777 на цена 1 лв.

за всички мобилни оператори.

Нека заедно помогнем на възрастните хора да изживеят старините си спокойно. В грижа и обич.

Защото СМЕ ХОРА!

УЧИЛИЩЕ НА КАРИТАС

За повишаване професионалния капацитет и мотивацията на сътрудниците на „Каритас“ (платени и доброволци), реализираме редица инициативи, сред които: семинари, обучения, форуми, летни лагери за доброволци, както и партньорски срещи за обмяна на опит с други организации. На национално ниво функционира Училище на Каритас, реализиращо професионални обучения. На епархийно ниво - организациите членки провеждат допълнителни тематични срещи и обучения за сътрудниците на „Каритас“ по места.

Какво е Училище на Каритас?

Училище на Каритас е учебен център, реализиращ професионални обучения. Обученията се предлагат от мобилни екипи от преподаватели. За всяко едно завършено обучение, се издават дипломи на участниците.

Видове обучения

Училището на Каритас реализира три вида обучения: въвеждащо - разглежда базисни теми, свързани с визията, мисията, ценностите и структурата на „Каритас“; надграждащо - надгражда темите, застъпени във въвеждащото обучение, и специализирано - тясно профилирано и свързано със спецификите на конкретна дейност на „Каритас“.

Развитие на мрежата на „Каритас“ в България

Обучения и срещи, провеждани от епархийните „Каритас“ организации за сътрудниците на „Каритас“ по места.

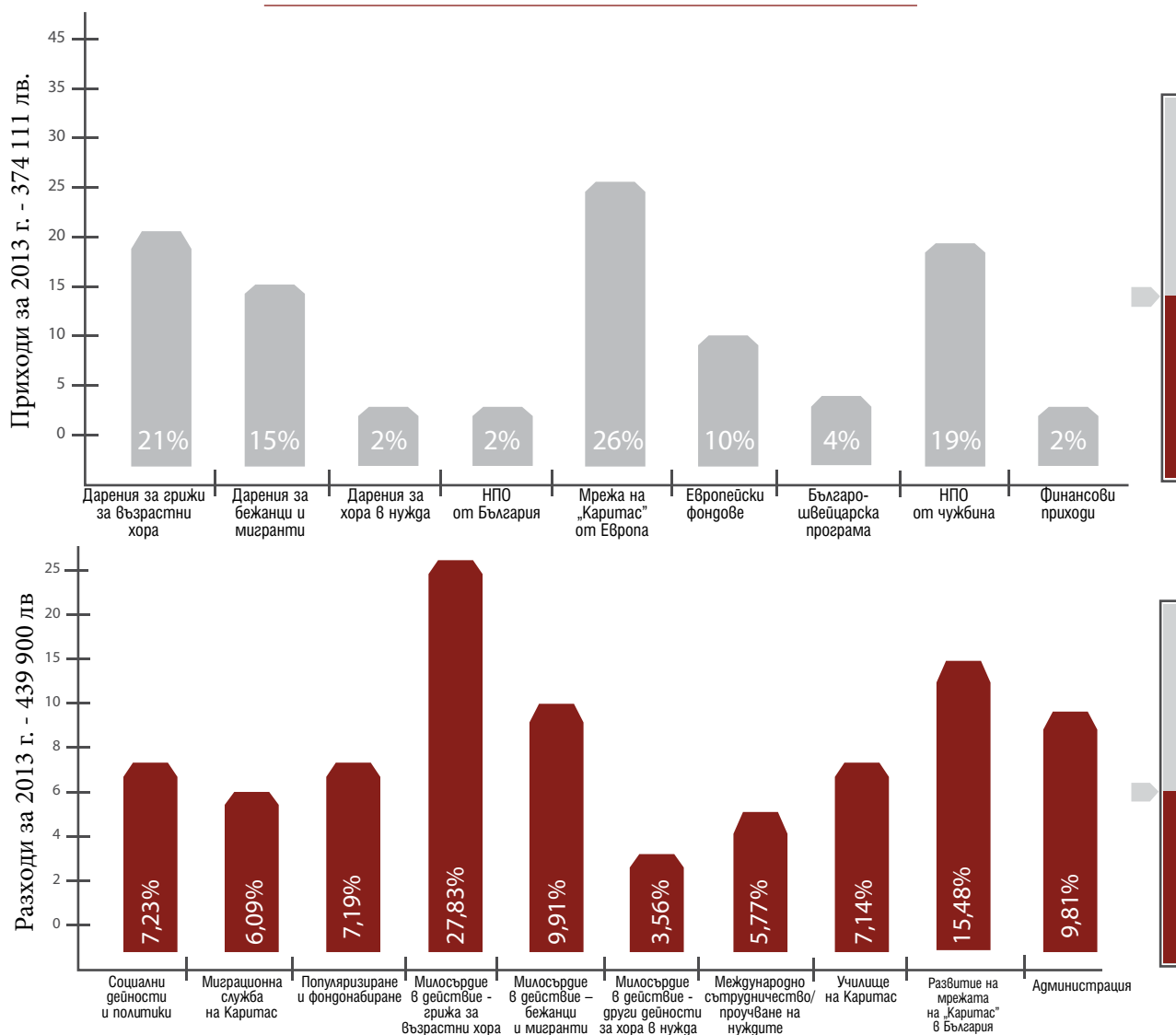
Летни лагери

В рамките на Училището на Каритас се организират и едноседмични обучителни летни лагери. Освен туризъм и духовни моменти, лагерите включват и обучения, както и допълнително запознаване с местните дейности на „Каритас“, с оглед на населеното място, в което се провежда лагерът.

През 2013 г. в рамките на Училище на Каритас се проведеха **2 летни лагера, 3 въвеждащи обучения и 3 специализирани обучения**. Участие взеха общо **106 сътрудници на „Каритас“**. През годината бяха проведени и общо **6 допълнителни обучения на епархийно ниво**, в които взеха участие **209 сътрудници на „Каритас“**.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Можете да подкрепите някои от дейностите на „Каритас“, като:

Станете доброволец - Вашите умения – професионални и личностни, ще бъдат истински дар за хората в нужда.

Дарите средства по някоя от следните банкови сметки, като посочите съответната дейност в основанието за плащане:

Първа инвестиционна банка

София 1000, бул. „Васил Левски“ 95
IBAN: BG37 FINV 9150 12BG N08K MX
BIC: FINVBGSF

Основание за плащане:

Титуляр на сметката: **Каритас България**

РайфайзенБанк

София 1000, ул. „Янко Сакъзов“ 10
IBAN: BG71 RZBB 9155 1060 1693 15
BIC: RZBBBGSF

Основание за плащане:

Титуляр на сметката: **Каритас България**

Дарите чрез смартфон

Дарите онлайн, като посетите сайта на организацията: www.caritas-bg.org

Благодарим на всички дарители, партньори, сътрудници, доброволци и приятели, които безусловно и всеотдайно ни подкрепиха в работата ни през годината! С вашата помощ, вярваме, успяхме да направим живота на хора в трудна ситуация по-смислен и пълноценен!

София, ж.к. „Илинден“
бул. „Ал. Стамболийски“
№190, бл. 55, вх. В
тел.: 02/ 920 08 25;
0887 52 71 69
e-mail:
caritas_sofia@caritas-bg.org
www.sofia.caritas-bg.org

Каритас Бургас

тел.: 0888 200 319
e-mail: caritas.burgas@caritas-bg.org

Център за Домашни грижи на Каритас

тел.: 0888 200 319

Мобилна грижа за бездомни хора

тел.: 0888 200 319

Каритас Куклен

тел.: 0877 07 76 54

"Св. Св. Кирил и Методий" -

център за обществена подкрепа

тел.: 0887 94 13 65

Каритас Пловдив

тел.: 0878 97 11 90

„Блажени Камен, Павел и Йосафат“ -

център за домашни грижи и изслушване

тел.: 0888 780 188

София

„Благовещение“ – център за деца и младежи с увреждания

тел.: (02) 958 14 82

e-mail: blagoveshtenie@caritas-bg.org

„Рождество Христово“ – център за жени в неравностойно положение

тел/факс : 02/ 869 63 35

e-mail: rojdestvo@caritas-bg.org

Мобилен кабинет за зависими от ПАВ

тел.: 0885 25 64 20

e-mail: drugs.free@caritas-bg.org

Център за Домашни грижи на Каритас

тел.: 0889 899 571

e-mail: homecare@caritas-bg.org

Работа с бежанци и мигранти

тел.: 0888 509 837

e-mail: ivan.cheresharov@caritas-bg.org

С. Баня (Нова Загора)

Проект „Пример“

тел.: 0888 232 046

e-mail: caritas_sofia@caritas-bg.org

Малко Търново

Център за Домашни грижи на Каритас

тел.: 0886 869 410

e-mail: homecare.mturn@abv.bg

„Цветница“ - център за обществена подкрепа

тел.: 0882 212 434

Покрован

Дневен център за възрастни хора

тел.: 0885 256 677

С. Веселиново (Ямбол)

„Свети Франциск“ -

дневен център за хора с увреждания

тел.: 0885 256 667

7002 Русе,
ул. „Алеи Възраждане“ 7А
тел.: 082/ 50 00 61;
e-mail:
caritas@ruse.techno-link.com
www.ruse.caritas-bg.org

Каритас Малчика

тел. 0899 72 82 85

e-mail: caritasmalcica@abv.bg

Каритас Свищов

тел.: 0882 392 977

Каритас Белене

тел. 0882 37 35 32

e-mail: caritasbelene@abv.bg

Център за Домашни грижи на Каритас

тел.: 0882 27 54 63

e-mail: karitas@mail.orbitel.bg

Русе

„Милосърдие“ - дневен център за деца с увреждания

тел.: 082/ 845 059

Център за Домашни грижи на Каритас

тел.: 082/ 845 162

e-mail: homecare@ruse.techno-link.com

„Том Сойер“ - център за обществена подкрепа

тел.: 082/ 821 512

„Добрият самарянин“ - приют за бездомни

тел.: 082/ 500 021

Каритас Витания

4150, гр. Раковски, област Пловдив

ул. „Никола Вапцаров“ 2а

тел.: 0886 399 115

e-mail: vitania@caritas-bg.org

www.vitania.caritas-bg.org

Раковски

Център за Домашни грижи на Каритас

тел.: 0889 90 34 61

e-mail: dg.caritas.rakovski@mail.bg

Житница

Център за Домашни грижи на Каритас

тел.: 0888 12 89 07

e-mail: caritas_zh@abv.bg

Калояново

„Св. Йосиф“ – дом за възрастни хора

тел.: 0885 638 595

e-mail: dsv.josif@abv.bg

Каритас България

София 1504, ул. „Оборище“ № 9

тел.: 02/ 944 18 58

факс: 02/ 946 11 33

e-mail: caritas.bulgaria@caritas-bg.org

www.caritas-bg.org

Национални дейности

Домашни грижи на Каритас

e-mail: home.care@caritas-bg.org

Училище на Каритас

e-mail: school@caritas-bg.org

Миграционна служба на Каритас

e-mail: migration@caritas-bg.org

Отговор при бедствени ситуации

e-mail: help@caritas-bg.org

20 ГОДИНИ
заедно с хората в нужда

Каритас
БЪЛГАРИЯ

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Епископ Петко Христов

Президент

Весела Садовска

Отец Иван Топалски

ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАРИАТ

Емануил Пагашев

Генерален секретар

Светлана Гьорева

Социални дейности и политики

Росица Петрова

Социални дейности и политики

Ваня Клечерова

Комуникации и фондонабиране

Ваня Пандиева

Комуникации

Александра Ичева

Училище на Каритас

Ангел Гьорев

Международно сътрудничество

Радосвета Хаджиева

Миграционна служба на Каритас

Владимир Панайотов

Офис мениджър

ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2013

Директор

Емануил Паташев

Редактор и коректор

Ваня Клечерова

Текст

Ваня Клечерова

Ива Михайлова

Превод

Мария Димова

Предпечат

Студио „Спектър“

Печат

СД “Ракурс”

Каритас България

София 1504, ул. Оборище 9

тел.: 02/ 944 18 58

факс: 02/ 946 11 33

e-mail: caritas.bulgaria@caritas-bg.org

www.caritas-bg.org

Първи дела на милосърдие

*Доколкото сте сторили това на одного от тия Мои
най-малки братя, Мене сте го сторили.
(Матей 25:40)*

„Каритас“ е благотворителната организация на Католическата църква, създадена да реализира нейния стремеж за един свят, в който да властват справедливостта, мирът, истината и солидарността, свят, в който човешкото достойнство е на първо място; бедността, насилието и дискриминацията са победени, а богатата се разпределят между всички. Един свят, в който най-бедните и потиснатите могат да намерят надежда и подкрепа. Вдъхновена от тези принципи на социалната доктрина на Църквата и водена от милосърдната любов, чието име носи, „Каритас“ помага всеки ден на милиони хора по целия свят. Вече повече от 20 години „Каритас“ съществува и в България. 20-годишнината на федерацията е добър повод да си припомним началото.

НАЧАЛОТО

Сестрите Евхаристинки

Това са първите години след падането на комунизма. След 45 години преследвания и сътресения, Католическата църква постепенно възстановява своята религиозна дейност. В живота на българите настъпват огромни политически, икономически и социални промени. „Бяха много бедни години, на истинска мизерия” – спомня си сестра Агнеса Славовска, тогава генерална настоятелка на Сестрите Евхаристинки. - „Търговците задържаха стоките по складовете и в магазините нямаше нищо. В един момент се стигна до парадокса, в който хората имат пари, но няма какво да купят.”

„Всичко се роди спонтанно и доброволно“ – обяснява сестра Агнеса. Водени от нуждата на хората, сестрите търсят помощ чрез свои контакти в Германия и Холандия. Оттам откликват на призива и помощите започват да пристигат - хранителни продукти от първа необходимост. За периода 1990 – 1994 г. над 20 камиона с храна са разпределени и раздадени на нуждаещи се. „Имахме един гараж на ул. „Ронкали”, където тогава беше манастирът – казва сестра Агнеса. – Там от четири часа сутринта хората се редяха на опашки. Помагаха ни и много доброволци – студенти и роднини на сестрите.” Така организираната дейност постепенно започва да се нарича „Каритас” – Сестри Евхаристинки. Монс. Методи Стратиев, тогава начело на Екзархията, подкрепя и насърчава техните усилия. Постепенно Сестрите Евхаристинки предават щафетата за дейността на „Каритас” на група верни от енория „Успение Богородично”, които основават „Каритас София”.

ПЛОВДИВ

Първата епархийна организация на „Каритас” в България е създадена в Пловдив през декември 1991 г. по инициатива на монс. Георги Йовчев, епископ на Софийско-Пловдивската епархия. Още от самото начало стремежът е да се работи за разширяване на социалната дейност на Католическата църква, като се формира собствен бюджет и фонд за подпомагане на хора с нисък социален статут. Със съгласието на владиката е сключен договор с фирма „Хебър” за раздаване на хляб на социално слаби хора. Подпомогнати са и различни болници, например Втора и Трета общинска болница, на които „Каритас” предоставя хуманитарни помощи, дошли чрез френско-българското дружество „Тулон – Пловдив”. „Каритас Пловдив” подава ръка на старчески домове, домове за деца и възрастни с увреждания, многодетни семейства, безработни и др.

Организацията получава голяма подкрепа: и финансова, и логистична, и морална, в лицето на епископа – монс. Георги¹. „Мисля, че идеята на владиката за социалната дейност в епархията – заявява отец Иван Топалски, в момента член на УС на „Каритас България”, - винаги е била чрез грижите към нуждаещите се да се достигне до душите на хората, което е най-важното”.

В Софийско-Пловдивската епархия е концентрирана по-голямата част от католиците в страната. В онези трудни години „Каритас Пловдив” се опитва по всякакъв начин да подпомогне хората, изпаднали в затруднение. И тук се получават камиони с хуманитарни помощи: дрехи, храни и лекарства, които се разпределят. Настоящият директор на „Каритас Русе”, г-н Стефан Марков, си спомня, че в Пловдив е била изградена много добра организация при складирането, сортирането и разнасянето на получените стоки. „Много сме се учили от тях” – добавя той. Тук се изгражда и най-голямата доброволческа мрежа на „Каритас” в България.

¹ Сведенията са взети от „Доклад за дейността на Каритас до 01.01.1994 г.” – Надка Гиргинчева, президент на „Каритас България” (1993 - 1997 г).

Русе

Идеята за създаването на „Каритас“ в Русе идва от тогавашния епископ на Никополската епархия, монс. Самуил Джундрин. Чувствителен към нуждите на бедните и виждайки мизерията, която цари в България, той е убеден, че в неговата епархия има нужда от благотворителна организация като „Каритас“. Тъй като владиката е учил във Франция и има контакти там, той търси хора от епархията с френски език, с които да създаде „Каритас“. Една от тях е Надка Гиргинчева, впоследствие избрана за първия президент на „Каритас България“. „В началото беше много трудно – припомня си тя. – Нямахме представа нито какво е „Каритас“, нито какво ще правим.“ Организацията започва работа през юни 1992 г. Надка Гиргинчева разказва, че първоначално са нямали помещение и са работели в жилището на монс. Джундрин. Няколко души от Русе са изпратени на обучение в „Каритас Франция“, за да се запознаят с организацията и да видят на практика как се осъществява милосърдната дейност на църквата.

Впоследствие в пътя по разбирането на дейността на „Каритас“ ценни учители за първите активисти на организацията в Русе са Отците Пасионисти, дошли от Италия. Благодарение на тях са получени 20 тона дрехи и лекарства в различни градове на епархията. С медикаменти са подпомогнати Бърза помощ в града и Транспортната болница, както и дом „Майка и дете“, на които са предоставени сухо мляко и дрехи. „Каритас Русе“ се грижи и за бедни деца, като поема разходите за храната в училищния стол. И в Никополската епархия, както и в другите два диоцеза на страната, пристигат и се разпределят хуманитарни помощи. „Помощите бяха за всички – разказва Надка Гиргинчева, – не само за членовете на „Каритас“ и на църквата.“ „Даже хората от църквата – добавя тя, – с готовност даваха предимство на по-бедните.“

Връзката със Западна Европа

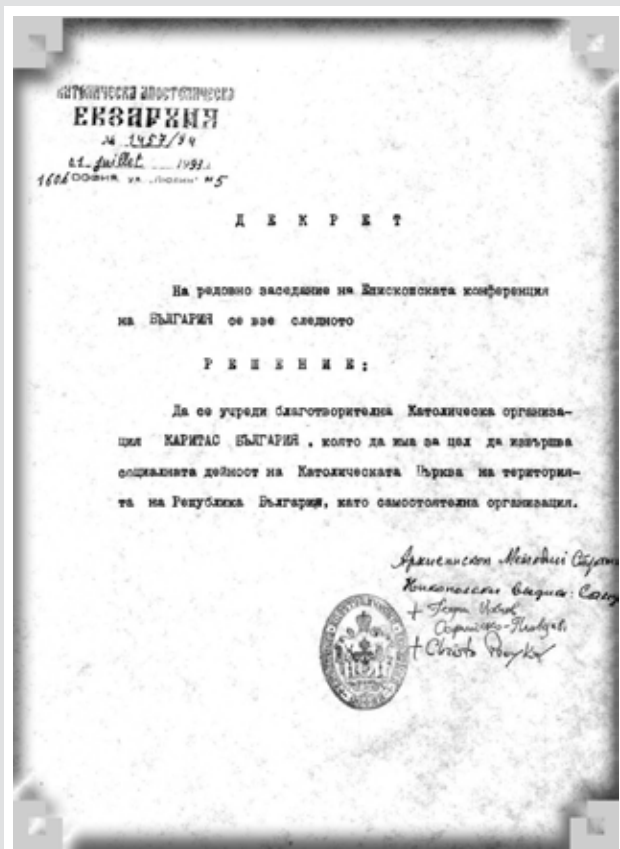
В началото на 90-те години, в „Каритас Европа“ е сформирана работна група за страните от бившия социалистически блок. Впоследствие представители на „Каритас Франция“, „Каритас Швейцария“ и „Каритас Интернационалис“ провеждат среща в София в нунциатурата с представители на църквата, за да обсъдят бъдещето на „Каритас“ в България. Решено е работата да се разпредели: за Никополската епархия да отговаря „Каритас Швейцария“, „Каритас Франция“ да поеме Софийско-Пловдивската епархия, а „Каритас Австрия“ да работи заедно с Екзархията. „Неизменно, помощта на чуждестранните организации на „Каритас“ се отрази върху начина на работа на отделните организации, защото всяка от западноевропейските „Каритас“ организации имаше свое виждане за развитието на нещата“ – твърди директорът на „Каритас Русе“, Стефан Марков. Той подчертава приноса на Валтер Леч от „Каритас Швейцария“, който работи с крайдунавския град от 1992 г. до пенсионирането си през 2007 г. Валтер Леч е и първият секретар на „Каритас Европа“. Той идва в България няколко пъти в годината за около седмица, за разлика от други държави, където представители на „Каритас“ от Западна Европа остават две-три години на място. „Нас ни пуснаха във водата и трябваше да плуваме“ – алегорично се изразява Надка Гиргинчева. И Стефан Марков си спомня: „Очаквахме Западът да каже дневния ред и ние да изпълняваме, а Валтер Леч искаше ние да правим предложения и да сме инициативни, като после заедно обсъждахме какво да се направи“.

След близо петдесет години комунистическо управление частната инициатива в голяма степен е разрушена и българите се страхуват да вземат собствени решения. „Никога няма да забравя въпросът, който ми зададоха, когато пристигнах в Русе за първи път – припомня си Валтер Леч¹. - Възрастен мъж ме попита: „Ще ни направите ли болница?“. „Беше очевидно - разказва той, - че след като са си възвърнали свободата, хората очакваха „Каритас“ просто да подреди всичко, което е било пренебрегнато от предишния режим.“ „Ние обаче – обяснява експертът от „Каритас Швейцария“ - не разбирахме социалната ангажираност по този начин.“

¹ Изказване на Валтер Леч по време на международната конференция „Благотворителност по време на прехода“, организирана по случай 20-годишнината от учредяването на „Каритас Русе“, 6 юни 2012 г., Русе.

СЪЗДАВАНЕ НА „КАРИТАС БЪЛГАРИЯ“

Година след като „Каритас Пловдив“, „Каритас Русе“ и „Каритас София“ съществуват фактически и юридически, се появява нуждата от създаване на национална организация на „Каритас“. „Имаше нужда от федерация, – обяснява Надка Гиргинчева – защото организациите бяха станали три.“ „Само национална организация, призната от Епископската конференция, би могла да членува в световното семейство на „Каритас“ – „Каритас Интернационалис“ – допълва генералният секретар на „Каритас България“, г-н Емануил Паташев.

На 1 юли, по време на заседанието на Епископската конференция, владичите решават да се учреди благотворителна католическа организация „Каритас България“, която да извършва социалната дейност на Католическата църква в страната като самостоятелен субект. В изпълнение на това решение на българските епископи, на 8 юли 1993 г. в София се провежда Учредителната конференция за създаването на Националната католическа федерация. В нея участват шестнадесет представители на епархийните организации, присъства и първият нунций в България след 1989 г., монс. Марио Рици. На конференцията е приет уставът на „Каритас България“, а монс. Джундрин предлага за президент тогавашния председател на „Каритас Русе“ - Надка Гиргинчева. Нейната кандидатура е подкрепена от всички делегати. За генерален секретар е номиниран Емануил Паташев от енория „Успение Богородично“ към Екзархията. „И за неговата кандидатура – спомня си сестра Агнеса Славовска, - поискаха мнението на всички участници в учредителната конференция.“

„Каритас България“ трябва да координира и контролира дейността на регионалните организации, да представлява „Каритас“ пред българската държава и да поддържа връзките с партньорите от чужбина. В края на конференцията нунцията монс. Марио Рици произнася паметни слова: „Доволни сме, че предлагаме на българското общество този израз на християнско милосърдие, и то не формално, а на практика“. „Ние извършихме нещо историческо. Милосърдието идва от Христовото сърце и ако ние го приложим на практика, ще бъдем Христови последователи с всички добри последствия. Бог да ви благослови!“

Трудностите при регистрацията пред държавата и приемането в „Каритас Интернационалис“

Новоизбраните президент и секретар започват процедурата по регистрация на организацията. „Тук срещнахме много големи трудности от страна на държавата, – казва Надка Гиргинчева – две години отказваха да ни регистрират, защото държахме да се наричаме „Национална католическа федерация – „Каритас България“. Проблемът е в думата „католическа“. В онези години у нас религиозната култура е на много ниско ниво, към католиците се подхожда с недоверие. По същото време в България навлизат сектите, които също раздават хуманитарни помощи, и за неграмотните религиозно държавни служители е трудно да разберат, че Католическата църква не е опасна за обществото. „Представяхме купища документи – разказва Емануил Паташев. – Трябваше да доказваме в съда какво е Католическа църква, че не е секта, да обясняваме защо искаме да правим такава организация.“

Междувременно „Каритас България“ подава документи за членство и в „Каритас Интернационалис“, като обяснява защо липсва документът за регистрация на организацията в България. Надка Гиргинчева и Александра Тодорова, член на УС на „Каритас България“, заминават за 15-та генерална асамблея на „Каритас Интернационалис“ във Ватикана, без очаквания, че ще бъдат приети. „Започнаха да изброяват новите членове на световното семейство на „Каритас“ – припомня си Надка Гиргинчева – и като чухме България, направо не можехме да повярваме, толкова бяхме щастливи.“ **Така на 8 май 1995 г. „Каритас България“ е приета за пълноправен член на „Каритас Интернационалис“.** Радостта става двойна, когато от монс. Рици, на когото съобщават добрата новина за приемането, Надка Гиргинчева и Александра Тодорова научават, **че на следващия ден, 9 май, са били регистрирани и от Софийския градски съд.** „Вече работехме две години и бяхме представили в съда и конкретните плодове на нашата работа“ – обяснява Емануил Паташев.

На обучение

Почти всички хора, ангажирани с „Каритас“ тогава, са доброволци. За да ги подкрепи в работата по изграждането и развитието на „Каритас“ в отделните епархии и енории, „Каритас Австрия“ организира семинар в гр. Хисар, на който се разглеждат теми от богословието, социалната доктрина на църквата и други аспекти от дейността на „Каритас“. В обучението участват повече от 30 представители на организациите на „Каритас“ от страната, а сред официалните гости са монс. Георги Йовчев, монс. Христо Прошков, отец Купен Михайлов, отец Благовест Вангелов, дон Франческо Анджелучи, вече енорист в Миромир, и сестра Агнеса Славовска.

В края на годината 17 души от цялата страна са изпратени на още едно обучение, този път във Франция. По време на стажа в „Каритас Франция“, българите се запознават с разнообразните проекти на френската организация. По-късно това им дава възможност да заимстват идеи за бъдещата благотворителна дейност на „Каритас“ в България.

ПЪРВИ ИНИЦИАТИВИ

В първите години „Каритас“ се развива предимно в отделните енории, а не толкова на епархийно ниво. В началото на 1994 г. е създадено енорийско подразделение на „Каритас“ в Белене. Тогавашият енорист, сега вече епископ на Никополската епархия и президент на „Каритас България“ от 2002 г., монс. Петко Христов има голямо желание в Белене да създаде такава организация. „По онова време само в Русе имаше „Каритас“ – спомня си монс. Петко. „Заедно с няколко по-млади хора от енорията направихме събрание в църквата и избрахме управителен съвет. Нещата вървяха, идваха помощи – добавя епископът. – По-късно си дадохме сметка, че това беше най-примитивният начин за извършване на социална дейност.”

Една от ранните инициативи на „Каритас Русе“, продължила през годините, е създаването на почивна база за деца в село Царев брод, близо до Сестрите Бенедиктинки. През лятото на 1994 г. първата група деца почива далеч от замърсения въздух на Русе.

Първата социална кухня на „Каритас“ в България е открита в Пловдив на 12 май 1994 г. Всеки ден тя осигурява безплатна храна за 50 души. „После и в Русе, и в София се създадоха социални кухни – разказва Емануил Паташев. - В този период трите „Каритас“ организации в България се „копираха“ едни други, в добрия смисъл на думата. Това доведе до добри резултати.”

Още от 1992 г. в Пловдив работи социална аптека, която предоставя безплатни лекарства. „Аптеката беше много полезна – спомня си отец Иван Топалски, - дарители от чужбина ни изпращаха медикаментите.” Не липсват и трудности, защото някои от пристигащите лекарства не са познати в България и получаването на разрешение за дистрибуция е сложно.

„Каритас“ в София

Постепенно Сестрите Евхаристинки предават милосърдната дейност като „Каритас“ на Екзархията. След официално съобщение, в енория „Успение Богородично“ се събират двайсетина млади ентузиастки, които създават „Каритас София”. Те се помещават в Екзархията и са подпомагани от „Каритас Австрия” в лицето на Франц Прюрер. „Той направи много за създаването на „Каритас София” и на „Каритас България” – признава Емануил Паташев. – Поддържаше контакти и с монс. Георги.” Впоследствие Прюрер е заменен от Фелицитас Филип, австрийка от чешки произход, която познава добре българския манталитет. За да наблюдава работата на „Каритас София”, тя изминава стотици километри из цялата страна. „Голямото предизвикателството пред „Каритас София” – спомня си Паташев – беше да се създадат организации на „Каритас” в енориите на Екзархията, които обхващат цяла България.”

Фелицитас Филип насочва „Каритас София” към създаването на партньорства с представители от Западна Европа. Пример за това е проектът в село Баня, Нова Загора. Предимно турци и роми, повечето деца от селото не ходят на училище. Благодарение на осъществено партньорство с „Каритас Грац”, общината в австрийския град, а по-късно и с местното училище, малчуганите от село Баня получават безплатен обяд и започват да посещават учебните занятия.

Друга инициатива на „Каритас София” е свързването на хора в нужда от енорийската общност с професионалисти – доброволци, които биха могли да им съдействат. С учебни помагала са подпомагани изоставени деца и деца сираци. Сред нуждаещите се, особено внимание се обръща на хората с увреждания и най-вече на децата с увреждания.

Земеделската кооперация в Белене

Изграждането на земеделска кооперация в Белене е един уникален проект на „Каритас Русе“, реализиран благодарение на „Каритас Швейцария“ и швейцарската държава. „С това начинание имаме хиляди перипетии, – обяснява Стефан Марков – не беше типичен проект на „Каритас“, защото нямаше директна социална насоченост, но показа, че „Каритас“ може да участва и в такива инициативи.“ Първоначалната идея е да се използват земите на църквата в Белене. От Швейцария се ангажират да осигурят машините и да подпомогнат финансово старта на кооперацията. „Оказа се обаче, – разказва монс. Петко Христов – че на църквата са върнали земята не в реални граници, а в една от най-неплодородните местности на Белене.“ Така, първата година реколтата почти няма. Тогава започват да се набират кандидати за членове на кооперацията измежду беленчани. Стефан Марков си спомня колко трудно е било да се спечели доверието на хората, които не могат да разберат защо от Швейцария искат да ги подпомагат, без да очакват нещо в замяна. Постепенно кандидатите за кооперацията се увеличават и землището достига 3000 дка земя. В инициативата е впрегнат целият ресурс на „Каритас Русе“. „Имахме проблеми и с агронома, и с намирането на управител“ – разказва монс. Петко, който признава, че по едно време даже са мислели да се откажат. Все пак, благодарение и на подкрепата на швейцарците, проблемите са преодоляни. Създадена по европейските стандарти, години преди влизането ни в ЕС, кооперацията работи и до днес, вече като самостоятелен стопански субект.

В първите години след падането на комунизма благотворителната организация „Каритас“ се появява спонтанно, като естествена човешка реакция в помощ на страдащите в тези тежки времена за българския народ. Важно е да се отбележи, че освен материална помощ, „Каритас“ предлага и духовна помощ на нуждаещите се – особено в лицето на монахините и свещениците, които помагат на организацията. Доброволците се опитват да вършат работата си, като показват състрадание към другите. С много ентузиазъм, епархийните организации правят своите първи стъпки и създават първите си проекти. Трудностите и предизвикателствата помагат на „Каритас“ постепенно да се утвърди като благотворителната организация на Католическата църква в България.

1996-1997 г. – Криза, граничеща с национална катастрофа

През годините икономическата обстановка в България все повече се влошава. През зимата на 1996 г., инфлацията вече е 1000% , а средната заплата е по-малка от пет щатски долара.

Изминали са вече близо четири години откакто „Каритас“ работи в България и с освен натрупа-

ния опит в подпомагането на нуждаещите се, организацията разполага и с изградена структура. Работещите в „Каритас“ си дават сметка, че положението в страната се влошава и една година преди да се очертае тежката икономическа криза започват подготовка. „Вече имаме нужните контакти с чуждестранните организации и когато кризата, която граничеше с национално бедствие, се случи, имаме готов план за действие.“ „Каритас България“ координира първата голяма национална акция за подпомагане на населението под наименованието „Апел за помощ“. Солидарни с българския народ, дарители от целия свят откликват на молбата на организацията. Получена е хуманитарна помощ за милиони левове, която е разпределена в цялата страна. Пристигат и тонове хранителни продукти и дрехи. „Идваха много помощи, хората изпращаха каквото можеха и понякога беше трудно да ги разпределим“ – обяснява Стефан Марков. Такъв пример е пратката от Германия, която се състои в един кораб с 20 тона картофи. „Давахме на Червения кръст, на училищата, на различни сиропиталища“ – спомня си Марков. Така в Русе се постига и много добър диалог с институциите. „Общината в Русе ни приемаше много добре“ – разказва директорът на „Каритас“ в града. „Всеки път обяснявахме, – допълва той – че „Каритас“ е организация на Католическата църква, но не помага само на католици“. И през тежката зима на 1996-1997 г., „Каритас“ не спира да подкрепя нуждаещите се. „Работата нарасна многократно – пише в доклада си за дейността на „Каритас“ през 1997 година Емануил Паташев. – Всичките ни хора бяха ангажирани до краен предел.“

Хората разбират бързо, че „Каритас“ предоставя помощи, но за съжаление, възможностите на организацията не могат да достигнат до всички. Стига се дори до протести. Въпреки денонощната работа, доброволците на „Каритас“ запазват самообладание. През зимата на 1996-1997 г. те са 750 души. Според Паташев, първият национален проект на „Каритас“ е успешен, защото всички обединяват усилията си. Акцията „Апел за помощ“ продължава и през следващата зима.

Вече набрала скорост и опит в подпомагането на нуждаещите се, в годините от 1999 до 2013 г. „Каритас“ претърпява цялостна трансформация на начина на работа и на визията си. „Обстановката в България все пак беше претърпяла промяна“ – спомня си Стефан Марков, директор на „Каритас Русе“. – Положението започна бавно да се подобрява и хуманитарните помощи не бяха вече основната дейност на „Каритас“ – допълва той. Оттук нататък „стана ясно, че трябва да се работи с проекти“ – добавя монс. Петко Христов, президент на „Каритас България“. Те се финансират предимно от организациите на „Каритас“ от Западна Европа. Благотворителната дейност започва да се обособява и спрямо различните групи нуждаещи се.

Бежанци и мигранти

През 1999 г. България е изправена пред предизвикателство, свързано с бежанците след войната в Косово. „Каритас“ реагира светкавично пред вероятността хиляди косовари да потърсят убежище в страната. За по-малко от едно денонощие, със съдействието на Католическата църква, са осигурени места за 700 души. По инициатива на „Каритас Св. Йосиф“ е създаден фонд за подпомагането на бежанците от Косово. Това намиране е отражение в националните медии. Ангажиментът на „Каритас“ към търсещите убежище у нас продължава и през следващите години. Организацията подпомага бежанците в уреждането на техния статут в България, с хуманитарни помощи, раздавани от „Каритас Св. Йосиф“ и медицински услуги в центъра „Йоан Павел II“ на Сестрите Евхаристинки. На чужденците се предлагат курсове по компютърна грамотност и български език. „Каритас“ работи в активно сътрудничество с Държавната агенция за бежанците, Българския Червен кръст, Българския Хелзински комитет и Върховния комисариат за бежанците към ООН. През 2002 г. на тържествена церемония в парламента, „Каритас“ е наградена официално от ВКБООН като организация, допринесла за закрила и убежище на бежанците у нас. Това признание не остава незабелязано от медиите и държавните институции, имащи ангажимент и отношение към тази група от хора

Подвижен лекарски кабинет за работа с наркозависими хора

Още през 1999 г. в София стартира първият в страната Подвижен лекарски кабинет за работа с наркозависими хора. Квалифицирани социални работници, психолози и медицински лица обикалят столицата и се срещат със зависимите. Те им предлагат първа медицинска помощ, изследвания и упътвания за по-нататъшно лечение. „Програмата е единствена по рода си в страната“ – твърди Цветомир Думанов, настоящ директор на „Каритас София“. – Тя е високо оценена и от Националния център по наркомани.“

От началото на 1999 година в София започва работа **Център за самотни майки „Рождество Христово“**. Проектът е разработен от Католическата Апостолическа Екзархия по инициатива на Папския съвет „Cor Unum“ като част от социалната програма „100 Проекта на Светия Отец“. Центърът се разполага в помещенията на детска градина, предоставени от район „Триадица“. Целта на проекта е да се подпомогнат духовно и материално самотни майки и техните деца, като израз на позицията на Католическата църква в защита на майчинството и живота на детето. Центърът помага на жените и в осигуряването на допълнителни доходи и намиране на работа.

Една от най-важните социално-значими дейности, които „Каритас“ започва от 1999 г., е работата с **деца с увреждания**. Постепенно и в трите епархии се изграждат дневни центрове, където малчуганите получават грижи, рехабилитация, арт- и кинезитерапия. Първо възниква център „Милосърдие“ в Русе. „Той беше един от първите в страната и в Русе“, споделя директорът на „Каритас Русе“ Стефан Марков.

През 2000 г. в София се създава центърът за деца с увреждания „Благовещение“. Там се предлага и транспортно обслужване „от врата до врата“. В Пловдив подобен център е открит през 2003 г., нарича се „Звънче“. Във връзка със 150-годишнината от явяването на Дева Мария в Лурд, центърът „Звънче“ се преименува на „Дева Мария Лурдска“.

„Каритас“ започва да се ориентира и в предлагането на социални услуги за определени групи хора в нужда. Според Стефан Марков, в някои области организацията е пионер, като например услугата „Домашни грижи“, стартирала в началото на 2002 г. С посещения по домовете се подпомагат възрастни самотни хора в техните здравословни нужди и ежедневните им грижи за бита. Въпреки трудностите в началото, се оказва, че е възможно в българските условия да се въведе съвсем нов модел в областта на медицинското и социално обслужване на нуждаещите се. Услугата **„Домашни грижи на Каритас“** се превръща в един от приоритетите на „Каритас България“ и запълва една празнота в социалната и здравна система в страната ни. Грижите се осъществяват от медицински сестри и домашни помощници. Участват и много доброволци.

При бедствия

По време на огромните наводнения в България през 2005 г. „Каритас“ е една от трите организации, които реагират навреме и реално успяват да подпомогнат пострадалите. Готовността за реакция при бедствия и кризи се превръща в основен приоритет на организацията и става част от нейната визия. За целта е създаден „Екип за действие при бедствия“, подготвен е специален наръчник и насоки за процедиране, организирани са различни обучения.

Междувременно „Каритас“ акцентира върху своето организационно и духовно развитие, като подчертава принадлежността си към Католическата църква в България. Ежегодно са организирани духовни упражнения за служители и доброволци. Регулярни са и контактите с Епископската конференция у нас.

ЗАЩО „КАРИТАС“ Е ВАЖНА ЗА КАТОЛИЧЕСКАТА ЦЪРКВА В БЪЛГАРИЯ?

Отговорът дава монс. Петко Христов, епископ на Никополска епархия: „Милосърдната дейност е част от същността на Църквата, която не може да се ограничи само до тайнствата. Тя делегира тази дейност на своята организация „Каритас“, затова ние като Църква трябва да съхраним „Каритас“ и да ѝ помагаме да се развива. Да, вярно е, че индивидуално всеки може да извършва социална дейност, но „Каритас“ има вече изградени позиции като организация. Така, направеното се забелязва повече и се предлагат по-качествени услуги. Може да се избира дейността, която енорийската „Каритас“ организация иска да развива, в зависимост от нуждите на енорията и намеренията на енорийския свещеник“.

Промяна в курса

Постепенно с приближаването на датата на приемане на България в Европейския съюз, чуждестранните организации на „Каритас“, които са едни от основните източници на финансиране на организацията, започват да се оттеглят. „През 2006 г. „Каритас Швейцария“ прие стратегия, според която се изтегля от Европа, включително и от Русе – споделя Стефан Марков, като добавя: „Това беше голям шок за нас“. И според Цветомир Думанов, изпълнителен директор на „Каритас София“, най-голямото предизвикателство пред „Каритас София“ е било оттеглянето на западните организации. Първите години след това са доста трудни във финансово отношение. Епархийните „Каритас“ организации започват да търсят различни начини на финансиране от разнообразни източници за създаденото до момента и за това, което искат да правят в бъдеще. „Затова беше нужен добър диалог с държавата и с общината“ – допълва Марков. Пример за успешна делегирана дейност е дневният център за деца с увреждания „Милосърдие“ в Русе. Този преломен момент за организацията ѝ дава възможност да се разгърне извън рамките на католическата общност в страната. Духът на милосърдие и принципите на вярата, които са в основата на социалната доктрина на Католическата църква обаче, остават неизменни. Появяват се и първите доброволци, които не са католици. Така „Каритас“ не престава да предоставя социални и здравни услуги на уязвими групи от хора и да се застъпва пред властите за постигането на ефективни социални политики в помощ на нуждаещите се. Днес организацията е търсен партньор и съветник на изпълнителната власт относно социалните проблеми в България.

Невинаги обаче общините имат възможност или желание да финансират дейностите на „Каритас“. „В България местната власт е силно зависима от изпълнителната, от конкретната партия, която управлява в момента – обяснява Цветомир Думанов – и това прави работата с общините сложна и често непредсказуема.“

Въпреки трудностите, „Каритас“ продължава вече повече от 20 години да носи надежда, подкрепа и утеха на нуждаещите се. Това, което я отличава от другите благотворителни организации, са милосърдието и съпричастността към страдащите, вдъхновени от принципите на Католическата църква. Деца с увреждания и в риск, бездомни хора, самотни майки, наркозависими, възрастни хора, бежанци – всички те са част от семейството на „Каритас“.

РЪКОВОДСТВОТО НА КАРИТАС БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ

Президенти:

Надка Гиргинчева (1993 – 1997)

Д-р Христо Каламов (1997 – 2002)

Монс. Петко Христов (2002 - в момента)

Членове на УС на „Каритас България“ през годините:

Емануил Паташев, Александра Тодорова, Станчо Станчев, Мария Кандиларова, Ирина Чавдарова, отец Иван Топалски, Весела Садовска.

